

Закон о чеку за Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца, 1929.

Садржај

Издање и облик чека (§§ 1–6)

Индосамент (§§ 7–8)

Одговорност и плаћање (§§ 9–18)

Регрес због неисплате (§ 19)

Умножавање (§ 20)

Застарелост (§ 21)

Тужба из основног посла (§ 22)

Прописи меничног закона који вреде за чек (§ 23)

Казнени прописи и прописи о судском поступању (§§ 24–27)

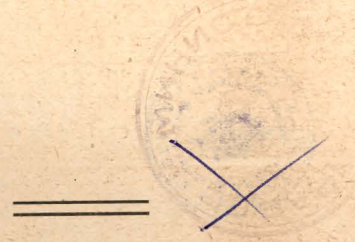
Прелазна и завршна наређења (§§ 28–31)

~~2564~~
2701-3/

111. Св. **ЗБИРКА ЗАКОНА** Св. 111.
протумачених судском и административном
праксом
издаје ГОЈКО НИКЕТИЋ

ЗАКОН О Ч Е К У

ЗА КРАЉЕВИНУ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1, Кнез Михаилова улица, 1.
1929.

202

Др. бр.
38525

САДРЖАЈ:

	Стр.
Издање и облик чека (§§ 1.—6.) . . .	11
Индосаменш (§§ 7.—8.)	16
Одговорност и плаћање (§§ 9.—18.) .	18
Регрес због неисплате (§ 19.) . . .	27
Умножавање (§ 20.)	29
Застарелост (§ 21.)	29
Тужба из основног посла (§ 22.) . .	30
Прописи меничног закона који вреде за чек (§ 23.)	31
Казнени прописи и прописи о судском поступању (§§ 24.—27.)	34
Прелазна и завршна наређења (§§ 28. 31.)	36

РЕГИСТАР

- Авал** — као обезбеда исплате § 10.
— ко га може дати § 10.
— претпоставка за трасанта § 8.
- Акцент** — изјава о њему нема чековно правног дејства § 9.
- Банка** — као трасант чека § 2.
- Банка Народна** — бели и црни чек 18.
- Бели чак** — Народне Банке § 18.
- Битни састојци** — чека § 1.
- Бланко** — индосамент на чеку на доносиоца § 8.
- Број текући** — умноженог чека § 20.
- Дан** — издања чека § 1.
- Датум** — издања чека § 1.
- Дејство** — изјаве о акцепту § 8.
— индосамента чека § 7.
— опозивања чека § 15.
- Делимични** — индосамент је ништаван § 8.
— исплата може се одбити § 16.
— исплата мора се прибележити и издати признаница § 16.
- Доспелост** — чека § 11.
- Забрана** — брисања прецртаја чека. § 17.
— исплате у готовом новцу § 18.
- Завод за обрачунавање** — уверење о неизмирењу § 19.
- Задовољење** — на случај трасирања непокривеног чека § 4.

- Закон менични** — који прописи вреде и за чек § 23.
- Застарелост** — регресних захтева § 21.
- Захтеви регресни** — застарелост § 21.
- Изјава** — о акцепту без чековно правног дејства § 9.
— трасатова о неисплати § 19.
- Ималац** — застарелост регресних захтева § 21.
— може одбити делимичну исплату § 16.
— мора дати на чеку потврду о исплати § 16.
— може прецртати чек § 17.
— регрес због неисплате § 19.
- Индосант** — застарелост регресних захтева § 21.
- Индосамент** — делимичан ништаван је § 8.
— код чека на доносиоца § 8,
— мора бити безуслован § 8.
— на трасата § 8.
— на доносиоца ништаван је § 8.
— чека § 7.
- Искључење** — трасантове одговорности сматра се за не-
написано § 6.
— тужбе из основног посла § 22.
- Исплата** — делимична може се одбити § 10.
— забрана исплате у готову новцу § 18.
— одговорност трасантова § 6.
— обезбеда авалом § 10.
— подношење § 12.
— после рока § 15.
— прецртаног чека § 17.
— мора се одбити у случају трасантовог сте-
чаја § 14.
- Казна** — надлежност § 26.
- Казнени** — прописи § 24.
- Календари** — разни утицај на рок плаћања § 13.
- Камата** — у чеку § 3.
- Меничнизакон** — који прописи вреде за чек § 23.

- Место издања** — кад се нарочито не означи § 3.
— чека § 1.
- Место плаћања** — закон истог меродаван је за рок под-
ношења на исплату § 12.
— кад се нарочито не означи § 3.
— чека § 1.
- Могућност** — забране исплате у готовом новцу § 18.
- Надлежност** — за казне §. 26
- На доносиоца** — идосамент ништаван је § 8.
— кад не вреди чек на доносиоца § 5.
— може се издати чек § 5.
— чек не може се умножити § 20.
- Назначење** — прецртаја чека § 17.
— доспелости чека § 11.
- На име** — може се надати чек § 5.
- Намерно** — огрешење о прописе § 24.
- Намира** — о делимичној исплати § 16.
- Народна Банка** — бели и црвени чек § 18.
- Неисплата** — протест § 19.
— регрес § 19
- Непокривен чек** — трасант одговара за потпуно
задовољење § 4.
- Неспособност** -- за обавезивање кад је без утицаја § 14.
- Обезбеда** — исплате авалом § 10.
- Облик** — чека § 1.
- Обрачун** — путем чека § 18.
- Огрешење** — намерно о прописе § 24.
- Одбијање** — делимичне исплате § 16.
- Одговорност** — трасантова за исплату § 6.
- Одређивање камате** — сматра се као ненаписано § 3
- Означење** — текућег броја код умноженог чека § 20
— чека § 1.
- Опозивање** — чека кад има дејства § 15.
- Општи** — прецртај чека § 17.
- Очување** — регреса § 19.

- Плативост** — чека § 11.
- Плаћање** — чека § 11.
— упут § 1.
- По виђењу** — исплата чека § 11.
- Подношење** — на исплату §§ 12., 19.
- Покриће** — као услов трасирања чека § 4.
— може трасант њиме располагати кад правно-важно опозове чек § 15.
— мора постајати у моменту издања чека § 4.
- По наредби** — може се издати чек § 5.
- Потврда** — да је чек исплаћен § 16.
- Потпис трасантов** — као битни састојак чека § 2.
- Поштанска Штедионица** — као трасант чека § 2.
- Посебни** — прецртај чека § 17.
— прецртај претварање у општи § 24.
- Пренос** — индосамента § 7.
- Претварање** — посебног прецртаја у општи § 24.
- Претпоставка** — авала за трасанта § 8.
— подношење на исплату § 12.
— признанице § 8.
- Прецртај** — чека § 17.
- Прецртан** — чек § 17.
- Признаница** — о делимичној исплати § 16.
- Примерак** — умноженог чека § 2).
- Протест** — због неисплате § 19.
- Разлика** — календара код рока плаћања § 13.
- Регистрирана фирма** — као трасант § 2.
- Регрес** — због неисплате § 19,
- Регресни** — захтеви застарелост § 21.
- Рок** — за подношење чека на исплату § 12.
— у коме се мора подићи протест због неисплате § 19.
- Садржина** — чека § 1.
- Састојци** — чека § 1.
- Смрт** — трасантова без утицаја на дејство чека § 14.

- Стечај** — трасантов утиче на исплату § 14.
- Текући број** — умноженог чека § 20.
- Трасат** — кад правноважно опозове чек може располагати покрићем § 15.
— који нема покрића § 25.
— може прецртати чек § 17
— може трасирати само покривен чек § 3.
— одговара за исплату § 6.
— његова смрт или неспособност § 14.
- Трасант** — кад мора одбити исплату § 14.
— кад плаћа чек шта може захтевати § 16.
— означање у чеку § 1.
— његов индосамент ништаван је § 8.
- Трасант чека** — ко може бити § 2.
— плативог ван земље § 2.
- Трасирање** — чека без датума или са неистинитим датумом § 24.
- Тужба** — из основног посла § 22,
— надлежност са чековну тужбу § 27.
— регресна § 9.
- Умножавање** — чека § 20.
- Упут** — за плаћање чека § 1.
- Услов** — индосамента сматра се да није написан § 8.
- Утицај** — смрти трасантове или његове чековне неспособности § 14.
— трасантовог стецаја на исплату § 14.
- Утврђивање** — поднашања на исплату и неисплате § 19.
- Фирма регистрирана** — као трасант чека § 2.
- Форма** — чека § 1.
- Цитирање** — менично правних прописа § 23.
- Црвени чек** — Народне Банке § 18.
- Чек** — за обрачун § 18.
— кад не вреди § 3.
— кад се мора одбити исплата § 14.

- Чек** — који прописи меничног закона вреде за чек § 23
 — како се плаћа § 11.
 — може се пренети § 7.
 — на кога не може трасирати § 2.
 — његова садржина § 1.
 — обезбеда исплате авалом § 10.
 — опозивање § 15.
 — платив ван земље на кога се може трасирати § 2.
 — прецртан § 17.
 — умножавање § 20.
- Чековна неспособност** — кад је без утицаја § 14.
- Штедионица Поштанска** — као трасант чека § 2.

ЗАКОН

О ЧЕКУ

За Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца

од 29. новембра, 1928. год.

Издање и облик чека

§ 1. — Чек садржи:

1. означење да је чек, написано у самом слогу исправе, или ако је ова издана на страноме језику, израз који на томе језику одговара пројму чека;
2. безусловни упут да се плати. одређена свота новаца из трасантовог покрића;
3. име онога који треба да плати (трасат);
4. месло где треба платити;
5. означење места где је чек издан и дан, месец и година кад је издан;
6. потпис онога који је чек издао (трасант).

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 1.

По француском закону о чеку и по обичајном праву Србије, датум издања мора се написати словима. То се овим нацртом не тражи, као што се то не тражи ни законима о чеку који важе у Хрватској, Војводини, Далмацији и Словенији,

па ни у узансима Београдске Берзе. Но комисија је истинитост датума обезбедила строгим казним прописима. — Прописи § 1. разликују се од хрватско-угарскога и аустријскога закона у томе, што се тражи означање места плаћања, али с обзиром на § 3., став 2—4 у ствари није велика разлика.

§ 2. — Чек који је платив у земљи, може се трасирати само:

1. на фирме регистриване (протоколисане) код суда, које се у виду обрта баве банкарским пословима;

2. на Поштанску Штедионицу Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, банке јавноправних тела и друге заводе, који су по својим статутима овлашћени за преузимање туђег новца.

Чек који је платив ван земље, може бити трасиран и на друга лица, према закону места плаћања.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 2.

Комисија је одлучила да у нашој земљи не треба дати способност да свако лице може бити чековним трасатом, него да, бар за сада, треба задржати систем који већ важи у нашим чековним законима, а у пракси и у оним областима наше земље, које немају чековних закона. Тај се систем састоји у томе да се чекови могу трасирати само на кредитне заводе, банке и банкарне. Треба некако централизовати саобраћај са чековима било ради умањења плаћања у готовом новцу, било ради онемогућавања лажних чекова. Тако је у пољском закону и у италијанском начрту.

К броју 1. става првог, треба напоменути, да се појам банкарских послова одређује према схватању привредних кругова, а приметити је да се и трговински законици овим појмом служе, али га не дефинишу. У пракси биће трасати готово саме банке.

Речи „у виду обрта“ значи да може бити трасат само онај који се бави банкарским пословима ради сталне добити.

Заводи који могу бити трасати, ма да нису трговци побројани су у броју 2. Мислило се на разне државне банке, као Државна Хипотекарна Банка, Банка за пољопривредне кредитне и т. д. занатлијске, хипотекарне банке и особито штедионице, ма да не би биле трговци (на пр. у Словенији). Види се, дакле, да је круг трасата по тач. 1. и 2. доста широк.

§ 3. — Исправа, у којој не би било ма којега од састојака побројаних у параграфу првом или која не одговара параграфу другом, не вреди као чек; од тога се изузимају случајеви који су одређени у ставовима што долазе.

Ако се место плаћања нарочито не означава, сматра се као такво оно место које је означено поред имена трасатовог.

Чек, у коме није назначено место где је издан, сматра се да је издан у месту које је означено покрај имена трасантовог.

Одређивања камате у чеку сматра се као да није написано.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 3.

Место плаћања одређује се по овим начелима: 1. ако је нарочито означено у чеку; 2. ако

то није сматра се место назначено поред трасатовог имена као место плаћања. — Ако није назначено место издања сматра се као место издања оно место које је означено покрај трасатовог имена.

§ 4. — Чек се сме трасирати само на оно лице (§ 2.) код кога трасант има покрића, којим може располагати путем чека према изречном или прећутном споразуму са истим лицем.

Трасант, који изда непокривен чек, дужан је у сваком случају дати имаоцу потпуно задовољење.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 4.

По овом параграфу чек се може трасирати само на лице које има покриће на расположењу трасантовом. Не треба да се покриће састоји баш у готовини, може бити и тражбина из текућег рачуна, из посебног кредита за хонорирање чекова и т. д. Али свакако треба да има покрића већ у време издања чека (в. § 25.). — Опасно би било да се изближе определи појам покрића, јер би то могло доћи у сукоб са потребама практичнога живота. Исто тако комисија се није одлучила да ремитенту даде непосредно право на покриће против трасата, пошто би се тиме могли, нарочито у стечају, изиграти остали веровници. — У другом ставу изриче се за непокривен чек начело апсолутне одговорности, т. ј. трасант одговара за потпуно задовољење у сваком случају, т. ј. било да има или нема његове кривње. — У погледу казне види § 25. —

§ 5. — Чек се може издати на име, по наредби или на доносиоца.

Чек, који је издан на име са означањем „или доносиоцу“ или другим изразом који то исто значи, сматра се да се има платити доносиоцу.

Чек без означања коме га треба платити, има се платити доносиоцу.

Трасант може издати чек на своје име или по својој наредби.

Не вреди чек на доносиоца у коме је трасант уједно трасат.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 5.

Трасант може издати чек на своје име или по својој наредби; тако гласи став 4. овог параграфа. И заиста, трасант који има новац на расположењу код какве банке, може наредити не само да се износ чека исплати неком трећем него и њему самом, али чек који би гласио „на доносиоца“, а који је издат на самог трасанта, по ставу петоме овога параграфа, не може да има вредности, јер би овакав чек имао велике аналогije са новчаницама, које издају привилеговане банке и давао би могућности злоупотребама. Трасант дакле не може ни на себе као трасата издати чек на своје име са означањем „на доносиоца“ пошто се такав чек по ставу другом сматра као чек на доносиоца. Значај чека у смислу става другог је нарочито тај, да трасат не мора испитивати формалну легитимацију имаоца. Тако и на формуларима чекова наше Народне Банке увек стоји напомена, да Банка неће исплаћивати чекове, на којима нема додатка „или доносиоцу“. То је зато, што Народна Банка неће да испитује идентитет до-

носиоца чека. — И чек, у коме није казано коме се има платити, по нацрту има се платити доносиоцу. —

§ 6. — Трасант одговара за исплату. Свака напомена, којом би трасант искључивао ову одговорност, сматра се као да није написана.

Индосамент

§ 7. — Сваки чек, изузимајући само онај на доносиоца, може се пренети индосаментом шта више и онда кад није изречно трасиран по наредби.

Кад је трасант у чеку ставио речи „не по наредби“ или израз који то исто значи, исправа је преносива само у облику и са дејствима обичног уступљења.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 7.

У овом је пропису (став 1.) разлика од постојећих наших закона у томе, што ће се чек, који не гласи на доносиоца (§ 5. став 1.—3.), и ако у њему нема напомене („по наредби“) моћи преносити индосаментом као и меница, док је по постојећим законима чек могао бити преношен само цесијом. —

§ 8. — Индосамент мора бити безуслован. Сваки услов, од кога би он зависео, сматра се као да није написан.

Делимични индосамент је ништаван.

Исто тако ништаван је индосамент „на доносиоца“ као и трасатов индосамент.

Когод, изузимајући трасата, стави потпис на полеђини чека издатог на доносиоца одговара као авалиста трасантов.

Индосамент на трасата вреди као намира (признаница), изузимајући случај кад трасат има више радња (предузећа), и кад је индосамент извршен у корист радње која се налази у месту, различном од оног на кога је чек био трасиран.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 8.

По овом параграфу, ставу 3. сматрају се као невредећи индосаменти „на доносиоца“, а онај, који стави такав индосамент, изузимајући трасата, сматра се по четвртом ставу као авалиста за трасанта чека. Ово је учињено у смислу наређења става другог § 15. немачког закона о чеку, па се у суштини и подудара са меничним законом. — Питање, да ли треба дозволити и индосамент на доносиоца, у теорији и на међународним конференцијама још није коначно решено, али комисија не сумња, да у нашој земљи, где чековни саобраћај још није много развијен, треба што једноставнијих прописа у погледу пренашања. И чини се, да је најбоље да се забрани претварање чека на доносиоца у чек по наредби (§ 7., став 1.), или чек по наредби у чек на доносиоца (§ 8., став 3.). Али тиме није забрањен бланко индосамент на чековима који гласе на доносиоца. — Што се тиче слушаја, кад се чек пренесе на трасата, треба сматрати да се трајбина из чека угасила рет confusionem, јер би трасат морао да плати самом себи по виђењу. Једини изузетак дозвољава се, кад се чек пренесе у корист једног

предузећа (обично ће то бити филијала), ако трасат има у другом којем месту друго предузеће. —

Одговорност и плаћање

§ 9. — Изјава о акцепту која би се ставила на чек, нема чековноправног дејства.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 9.

Хашки нацрт сматра да чек не треба да буде акцептиран од трасата, јер се иначе чек уподобљава новчаницама. Али како у многим државама постоји акцептирање или сертификарање чека, то је хашки нацрт другим ставом овога параграфа оставио државама, да могу допустити акцептирање, сертификарање или визу чека и да им одреде правно дејство. — Пошто ни у хрватско-угарском ни у аустријском закону о чеку нема прописа о визи чека, и није се ни осећала потреба за то, комисија сматра да таквих норми не треба ни постављати. Пракси пак је остављено решавање у поједином случају, да ли изјава о акцепту на чеку има какав нечековно-правни значај, на пример: као акцепт трговачке упутнице, или да служи као доказно средство у парници ради покрића и т. д.

§ 10. — Исплата чека може се обезбедити авалом.

Осим трасата ово обезбеђење може дати свако треће лице, па и лице које је чек потписало.

§ 11. — Чек се плаћа по виђењу. Исправа, у којој би доспелост друкчије била назначена, није чек.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: 11.

Једини рок доспелости чека, јесте по виђењу. — По нашим досадашњим законима, чек у којем је била доспелост друкчије одређена, није неваљан, него вреди као чек по виђењу. Ово је недоследно јер трасанту намеће доспелост, коју није хтео што би за њега могло бити и опасно, ако је рачунао да ће о доспелости, коју је он назначио у чеку имати покриће, а међутим пошто се чек може одмах пренети, он нема покрића. Па и трасат код којег има покрића и који може да исплати чек и пре доспелости, како је у чеку означено ипак је у неприлици према своме ремитенту — трасанту; ако исплати чек по виђењу, повредиће авизу, ако га не исплати, трасант мора да подноси регресне трошкове. Најјединственије је дакле, да се чек, који се према својој садржини не би смео платити по виђењу не сматра као чек.

Разуме се пак, да ни по новом закону не треба у чеку изречно назначити да је платив по виђењу; ако нема никакве ознаке доспелости он је ваљан по првом ставу овог параграфа и платив по виђењу.

Комисија не препоручује да се дозволи чек са друкчијом ознаком доспелости, јер чек има да буде само средство за исплату, да замени плаћање готовим новцем; међутим исправе, код којих је као дан плаћања предвиђен један одређени дан, у ствари су средство кредита, јер се не разликују од менице.

§ 12. — Чек треба да се поднесе на исплату у року одређеном по закону места плаћања. Ако у том месту нема таквих прописа, вреде прописи овога закона.

Чек, који се има платити у нашој земљи, ваља трасату поднети на исплату; рачунајући од дана издања:

1. у року од пет дана, ако је место издања и плаћања у нашој земљи једно исто; а ако је различито, у року од петнаест дана;

2. у року од двадесет дана, ако је чек издат у другој којој европској земљи;

3. у року од четрдесет дана, ако је чек издат у којој земљи изван Европе и то на обалама Средоземнога и Црнога Мора или на острвима у њима;

4. у року од шездесет дана, ако је чек издат у којој другој ван европској земљи.

Кад се чек поднесе заводу за обрачунавање, код кога је трасат члан или има заступника. сматра се да је поднет на исплату.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 12.

Чек се има поднети на исплату у року који одређује закон места плаћања.

По садашњим законима у Француској месни чекови имају се поднети на исплату у року од пет дана а страни за осам дана, рачунајући у рок и дан издања. У Швајцарској важе исти рокови. У Белгији тридесет шест дана, а у Италији, Румунији, Португалији осам и петнаест дана. У Шпанији рокови су пет и осам дана, али чекови повучени из страних земаља, имају се поднети у року од дванаест дана.

Хрватско-угарски закон разликује пет географских предела према удаљености места плаћања од места издања а рокови су одређени апсолутно. Аустријски закон има за рокове, издане ван земље а плативе у земљи (у неким случајевима и за чекове плативе и издане у земљи) друкчији систем: чек треба да се за пет дана после издања пошаље у место плаћања, а овде треба га за пет дана поднети на исплату. Дани транспорта се не убрајају. Јасно је да је овај систем врло еластичан, јер узима у обзир саобраћајне прилике, но непрактичан је у толико, што треба доказивати и дан, кад је чек послат и дан кад је чек стигао у место плаћања. Због тога је комисија решила да усвоји систем апсолутних рокова, а узела је у обзир мишљење привредних кругова о дужини рокова.

Министар Трговине и Индустрије увешће и прописаће уређење завода за обрачунавање.

§ 13. — Кад је чек трасиран између два места у којима постоје разни календари, тада ће се дан издања превести на онај дан који му одговара у месту плаћања.

§ 14. — Ни смрт трасантова ни његова чековна неспособност за обавезивање кад наступе, пошто је чек издан, немају никаквога утицаја на дејства чека.

Трасат мора одбити исплату чека, ако зна да је над имовином трасанта отворен стечај.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 14.

У интересу што јачег поверења у установу чека, ни смрт, ни стечај трасанта ни његова неспособност за обавезивање (на пр.: куратела) нема утицаја на дужност трасата да чек исплати. Он је дужник трасантов за износ покрића који се код њега налази а кад је трасант чек издао он је тиме овластио имаоца да подигне то покриће.

Тако је питање ако трасант падне под стечај. По општим начелима нема сумње да и покриће које се налази код трасата спада у стечајну масу. Ако трасат исплати чек, смањује се маса, фаворизира се ималац чека на штету осталих веровника трасатових. Да ли је тако погодновање оправдано, спорно је, закони се разилазе. Комисија је заузела становиште, да се чек по правилу не узима као *datio in solutum* (као наплата) него ради наплате, и с тога гледишта правилније је да се ималац чека не фаворизира. Тако је и спречена могућност злоупотребе чека коју су помињали делегати Енглеске на хашкој конференцији, наиме да је у пракси утврђен факт да су људи пред смрт у виду чека прикривали легате на штету законских наследника.

Овако је то регулирано и у садањем хрватско-угарском закону о чеку (§ 14.) односно смрти трасанта, а на случај његовог пада под стечај по томе закону трасат не треба да исплати чек, чим сазна за стечај. Тако наређује и § 12. аустријскога закона. Али се треба обазирати и на положај трасата који увек неће на време сазнати да је отворен стечај.

§ 15. — Опозивање чека има дејства:

1.) кад протече рок који је одређен за подношење ради исплате;

2.) ако трасант чек, који гласи на име или „по наредби“, непосредно пошаље трасату с наређењем, да га измири лицу означеном у чеку, а опозивање стигне трасату пре него што је то наређење извршено.

Кад нема опозива, трасату је дужност према трасанту да чек исплати и пошто протече рок, осим ако не постоји друкчији споразум.

Трасант, који би после истека рока за подношење, располагао покрићем, ма да није правоваљано опозвао чек, одговара за накнаду штете.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 15.

Овај параграф озакоњује начело да се чек не може од стране трасанта опозвати у току рока за поднашање него тек по истеку тога рока.

Као што се види питање опозивања решено је у смислу прописа § 15. бр. 1. и 2. хрватско-угарског и § 13. бр. 1. и 2. аустријског закона о чеку.

Чек се дакле начелно (бр. 1.) не може опозвати у току рока за подношење. Иначе ако би трасант имао права да опозове исплату чека сутра дан по издању, створило би се неповерење у установу чека. Трасант на пр.: кад год би имао да регулира какву против-тражбу с имаоцем чека могао би да опозове наредбу за плаћање. Истина, ималац у том случају имао би право да изиште протест и да тражи регрес од трасанта, али није исто добити готов новац, чим се чек поднесе на исплату, и водити спор

против трасанта путем регреса, јер трасант баш то и чека да би у спору против имаоца могао изнети своје приговоре и на тај начин осујетити исплату чека. Кад дакле, чек по својој природи треба да представља то исто што и готов новац, онда он треба да буде и плаћен, чим се у одређеном року поднесе на исплату, иначе га нико неће примити.

Дакако речима (бр. 1.) „кад протече рок за поднашање на исплату“ није речено, да трасант не може и пре тога рока дати трасату авизу да чек не исплати, ако се не поднесе на време; али такво наређење има дејство тек кад је рок за поднашање истекао. Ималац чека може се дакле поуздати у то, да ће му се чек исплатити, ако га поднесе на време.

У бр. 2. ствар је друкчија чек није био предат ономе, који треба да прими чековну своту, него је послат непосредно трасату. У овом случају може се трасату, и пре него протече рок за подношење забранити да исплати чек. Дакако то није могуће, ако чек гласи на доносиоца, јер се такав чек не може послати непосредно трасату.

§ 16. — Трасат кад плаћа чек, може захтевати да му се чек преда с потврдом на њему да је исплаћен.

Ималац може одбити делимичну исплату.

Кад трасат исплати само један део своте, може захтевати да се та отплата прибележи на чеку и да му се изда намира (признаница) на исплаћену своту.

§ 17. — Чек који је с предње стране прецртан двама упоредним цртама, може се исплатити само каквој банци (§ 2.). Ово прецртавање може да изврши или трасант или ималац чека.

Прецртај може бити општи или посебан.

Прецртај је општи, ако између двеју његових црта није ништа назначено или ако је написано „банка“, односно какав други израз који значи то исто, или само „и друштво“, а посебан је, ако је између његових црта написано име какве банке.

Општи прецртај може се претворити у посебан. Посебан пак не може бити претворен у општи.

Чек са посебним прецртајем може се исплатити само одређеној банци. Али ова, кад сама не врши наплату, може место себе одредити другу банку.

Забрањено је избрисати прецртај као и име означене банке.

Трасат, ако прецртани чек не исплати банци већ коме другом лицу, у случају кад је прецртај општи, или га исплати другом лицу, а не означеној банци, онда кад се на чеку налази посебни прецртај, одговоран је у оба случаја за проузроковану штету. Ова накнада штете не може бити већа од чековне своте.

§ 18. — Трасант, а тако исто и сваки ималац чека, може забранити да се чек исплати у готовом новцу; ради тога он треба да на предњој страни чека, а преко слога његовог, стави назначење „само за обрачун“ или други какав израз који то исто значи.

У том се случају чек може измирити само путем обрачуна са трасатом или са лицем, које има

код трасата рачун (конто) или с чланом завода за обачунавање, који постоји у месту плаћања. Ако трасат није члан таквога завода, он може приликом поднашања чека на њему означити којега члана тога завода у сврху обрачунавања. Овакав обрачун вреди као исплата. Назначење „само за обрачун“ не може се опозвати.

Ако не поступи по том назначењу, трасат одговара за проузроковану штету. Накнада не може бити већа од чековне своте.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: §§ 17. и 18.

Чекови на доносиоца ако се изгубе или буду украђени могу бити наплаћени и од лица, која нису материјално легитимирана из чека. — Да би се знало, ко је чек поднео на исплату и наплатио, закони траже да подносилац на самом чеку својим потписом утврди намир. Али се и то показало као недовољно, па се за то у Енглеској увео тако звани „crossed“ чек или прецртани чек, који се има исплатити само којој банци или банкарју. — Прецртај може да буде општи или посебан. Општи је онда ако између паралелних линија извучених по предњој страни чека, стоји назначење „банка“ или израз који исто значи или само „и друштво“, а прецртај је посебан ако ту стоји име банкарја коме се чек може исплатити. — Ово је убичајено зато што, ако се чек исплати ма коме банкарју или банци, онда ако се докаже да је чек изгубљен или украден, зна се која га је банка исплатила, па ће се од ње накнада тражити на случај да је чек неправилно исплаћен, док ако га је платило какво обично лице, накнада је неизвесна. — Код банака постоје две врсте чекова: „чек за исплату“ и „чек за обра-

чун“. Први се у Народној Банци зове „бели чек“, а други „црвени чек“ јер су исписани на белом односно црвеном папиру. По формуларима Народне Банке чек за обрачун се стилизира „нека Народна Банка исплати из мога потраживања по жиро-рачуну“, — што значи, да се чек не може исплаћивати у готовом новцу већ преносом с рачуна трасантовог на рачун имаоца чека. Наравно да овакве чекове могу трасирати само они који имају отворен рачун код какве банке. То назначење „за обрачун“ не може се опозвати, а ако трасат не поступи по њему, одговара за штету, која не може бити већа од износа чека. — Хашка конференција је усвојила и систем прецртаног чека и систем чека за обрачун, а оставила државама слободу да оне уводе врсту чекова за обрачун. — У дејству обадва система веома су слични, ипак је разлика у томе, да се на прецртани чек може, преко банке, тражити одмах и исплата готовином. — Наша два постојећа чековна закона познају само чек за обрачун, али су се сви привредни кругови изјаснили за обе врсте чека, па с тога их је и комисија усвојила. —

Регрес због неисплате

§ 19. — Ималац може вршити регрес против индосаната, трасанта и авалиста ако чек, поднесен на време не буде исплаћен.

Поднашање на исплату и неисплата треба да буду утврђени:

1. или јавном исправом („протест због неисплате“);

2. или потписаном изјавом трасатовом на чеку, у којој изјави треба да буде назначен дан, кад је чек био поднет; ова се изјава мора у протестном року унети у регистар протеста, што протестни чиновник има потврдити на чеку или алонжу;

3. или датираним уверењем завода за обрачунавање, којим се утврђује да је чек био поднет на време и да није измирен обрачун.

Протест због неисплате мора да се подигне пре него што протече рок за поднашање.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 19.

За очување регреса код чека као и код менице потребно је благовремено поднашање ради исплате и благовремени протест. Протест може бити: 1. обични протест, подигнут код суда или јавног бележника; 2. изјава протеста на чеку, која мора бити заведена у протестни регистар (разлика од постојећих закона); 3. изјава завода за обрачунавање, која не треба да се заведе у протестни регистар, јер ће такав завод на основу уређења, које ће му дати Министар Трговине и Индустрије бити неко полузванично место.

По хашком члану 23. протест због неисплате треба да се подигне пре протеча рока за подношење.

Рок за подношење чека на исплату установљен је у корист имаоца чека; он не мора чекати последњи дан тога рока, него га може поднети у току тога рока, дакле пре последњег дана. Али ако тада трасат још није добио покриће, вероватно је да ће га добити последњег дана одређеног рока за поднашање, па стога ће ималац врло често и сам чекати последњи дан тога рока ради поднашања на исплату и

поднашања протеста због неисплате. Али и ако је хашка конференција усвојила то начело ипак је другим ставом § 23. одобрила државама да могу прописати у својим законима да се протест због неисплате може подићи првог радног дана иза дана подношења. Комисија није ово усвојила мислећи да је ималац довољно заштићен ако му се дозвољава подизање протеста још и на последњи дан рока за подношење на исплату, јер ови рокови по нацрту нису тако кратки, као што су по садашњим чековним законима.

Умножавање

§ 20. — Чек издан у земљи, а платив ван ње може се трасирати у више једнаких примерака. У сваком примерку треба да се у самом тексту назначи његов текући број; ако се то не учини, сваки ће се примерак сматрати као засебан чек. Ово наређење не вреди за чекове на доносиоца.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 20.

Садашњи закони не познају дупликат код чека; но та је институција практична у прекоморском саобраћају из државе у државу; зато је и примљена.

Застарелост.

§ 21. — Регресни захтеви имаоца чека против индосаната и против трасанта застаревају за шест месеца откад је протекло рок за подношење ради исплате.

Регресни захтеви индосаната једних против других и против трасанта застаревају за шест

месеца од дана кад је индосант искупио чек или од дана кад је против њега код суда поступљено.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 21.

Овај параграф значи приличну разлику од садањих закона по којима је рок застарелости у највише случајева за половину краћи. Већина мишљења привредних кругова и судова задовољна је са овим продужењем рока застарелости.

Тужба из основног посла

§. 22. — У место да подигне регресну тужбу (19.) ималац чека, ако није друкчије уговорено, може уз повраћај чека против трасанта, односно свога непосредног индосанта, — остварити тражбину која проистиче из правног односа, што је био основ издања односно преноса чека.

Тужбу у смислу става првог ималац чека има и онда, кад није испунио услове за регрес или је овај застарео, али му се у том случају од његовог потраживања одбија износ штете, коју је туженик претрпео због прекасно учињенога или пропуштенога поднашања чека.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 22.

Као сврха чека редовно није новација онога посла који је основ чеку комисија, и с обзиром на то што се већина мишљења привредника и судова слажу са овим схватањем, сматра да је наређење § 22. оправдано.

Прописи меничног Закона, који вреде за чек

§ 23. — На чек се, сходно природи његовој, примењују ови прописи меничног Закона:

1. о разликама у своти (§ 6.);
2. о дејству меничне неспособности (§ 7.);
3. о одговорности неистинитог заступника (§ 8.);
4. о индосаменту (§§ 12.—17.), изузевши прописе о акцептирању и оне из ст. 2. § 16.;
5. о авалу (§§ 30. и 31.) с тим да трасатов авал нема чековноправног дејства;
6. о плаћању (§ 37. ст. 3. и § 40.);
7. о извештавању (§ 44.); о напомени „без трошкова“ (§ 45.); о солидарној одговорности (§ 46.); о регресној своти (§ 47. став први и трећи и § 48.); о предаји исправа и пребрисавању индосамената (§ 49.); изузимају се у овде наведеним параграфима прописи о акценту и о камати одређеној у исправи;
8. о вишој сили (§ 53.) изузевши пропис о акцептирању;
9. о умножавању (§ 64.) изузевши другу реченицу првог става;
10. о лажним и преиначеним меницама (§§ 68. и 69.), изузевши прописе о акцептирању, а са овим додатком: „Штету, која проистиче из искупа лажног или преиначеног чека, сноси неистинити трасант лажнога чека или трасант преиначенога чека, ако су било ова лица било њихови намештеници, којима је поверено руковање чековима, крива у погледу издања лажног чека, или у погледу преиначења чека. У сваком другом случају штету сноси трасат. Противна погодба нема правног дејства“;

11. о протесту (§§ 70.—76. и 77., став 2.) изуzeвши прописе о акцепту и о протестирању на основу преписа чека (§ 72. бр. 1.);

12. о застарелости (§§ 79.—84.);

13. о неоправданом обогаћењу (§ 85.), изуzeвши пропис о акцептанту; али само ако нема места тужби из § 22. став други;

14. о праву залогe и придржаја (§§ 86.—89.);

15. о амортизацији (§§ 90.—93.) изуzeвши прописе о акцептанту;

16. о сукобима закона (§§ 94.—96.);

17. општа наређења (§§ 97.—101., и § 102. став први и трећи), изуzeвши пропис о акцептирању.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: § 23.

Како је већ горе поменуто, предлог усваја хрватски систем цитирања менично-правних прописа, који вреде за чек. У смислу тога система састављен је § 23. Додати треба још ово:

Ка броју 8. аустријско право за чек није усвојило пропис о утицају више силе, која има хрватско-угарско право. Наш предлог придружује се овом последњем праву.

1. Ка броју 10. Додатак узет је из досадашњих закона. Сврха му је, да се реши тешко питање ко, трасант или трасат, треба да сноси штету, која би настала због исплате лажног или преиначеног чека. Питање је решено са становишта, да трасат има прилике да види лажни или преиначени чек, а трасант (ималац чековне књижице) готово никада. Ради тога је праведније, да штету сноси трасат, па био он крив при исплати или не. Али, особито ради опрезне манипулације са чековним књижицама,

потребан је изузетак у оним случајевима у којима је трасант — или његов намештеник — крив што се могао издати лажни или преиначени правилан чек; у тим случајевима штету сноси трасант, ако до трасата нема кривице. Ове се норме уговором не могу преиначити.

2. Ка броју 13. Тужба због неоправданог обогаћења је само субсидијарна, т. ј. она се може подићи ако нема места тужби из става 2. § 22.

Разуме се да је захтев ради обогаћења обични цивилно-правни захтев.

3. Ка броју 14. Како је комисија у предлогу меничног закона примила из хрватско-угарског меничног закона прописе о праву залогe и придржаја, доследно је да их је примила и у начрту чековног закона, јер могу и код чека имати значаја, ма да по природи чека то неће бити често.

4. Ка броју 15. Комисија није нашла темељитога разлога, да би се прописи о амортизацији чека разликовали од прописа о амортизацији менице.

5. Ка броју 17. Чековна способност иста је као и менична, само ју треба строго разликовати од способности бити чековним трасатом (§ 2.). О чековној способности може се говорити само код трасанта, индосанта, авалиста.

Разуме се, да су и рокови за поднашање чека на исплату продужени до првог следећег радног дана, ако истеку на празник. Хрватско-угарски закон то изречно каже. Разлика од досадашњег аустријског закона у томе је, да се у рокове за поднашање на исплату убрајају и празници. Та измена није опасна, јер су рокови дужи.

Казнени прописи и прописи о судском поступању

§ 24. — Казниће се новчано са 2% од чековне своте, а најмање са две стотине динара онај:

1. који трасира чек без датума или са неистинитим датумом издања;
2. који такав чек, ма да зна за његове мане трасиран од другога, преузме пренесе или исплати;
3. који трасира чек противно пропису § 2.;
4. који претвори посебан прецртај у општи или избрише било прецртај било име означене банке (§ 17.).

Ко се намерно огреши о прописе предњег става, казниће се двоструко.

§ 25. — Трасант, који нема довољно покрића, казниће се са 10% од непокривене чековне своте, а најмање са пет стотина динара, осим ако није могао у време издања с разлогом мислити, да ће у доба поднашања чека ради исплате имати покрића.

Истом казном казниће се трасант, који учини такво расположење с покрићем, да онемогући исплату чека и ако зна, да га не може правоваљано опозвати (§ 15.) осим ако не докаже да то није учинио хотимично.

Поред тога у оба случаја дужан је трасант дати имаоцу чека потпуно задовољење (§ 4.).

§ 26. — Казне предвиђене у §§ 24. и 25. изриче грађански суд у ванпарничном поступку. Суд поступа по службеној дужности, кад у парници из чековног одношаја сазна за дела у поменутих параграфима, иначе по тражењу имаоца чека.

По службеној дужности не може се поступати, ако је од поднашања чека ради исплате протекло шест месеца, а по тражењу имаоца, ако је протекло три месеца.

Казне се изричу у корист државне благајне.

За дела предвиђена у § 25., новчана казна, у случају немогућности наплате, замениће се затвором највише до три месеца.

За поступак, који се покрене по службеној дужности, надлежан је суд пред којим тече парница, а поступак по тражењу имаоца чека вршиће месно надлежни суд за чековне парнице против трасанта.

Прописи §§ 24.—25. не ускраћују примену Казненог Законика.

§ 27. — За судско остваривање чековноправних регресних захтева вреде исти прописи о надлежности и поступку као и за меничне регресне захтеве.

Мотиви комисије за предлог чековног закона: §§ 24.—27.

Хрватско-угарски и аустријски чековни закони разилазе се у погледу разних казни у чековном саобраћају; други позна само један случај казне, на име за трасирање непокривеног чека. Први покушава да саобраћај са чековима обезбеди и казнама у другим случајевима. Комисија је примила хрватско-угарски систем. § 24. прописује казне, које се више тичу чековних формалности и разликује, да ли се пропис кршио намерно или ненамерно; § 25. говори о издавању непокривенога чека, као и о случају кад трасант после издања чека осујети исплату тиме, да диспонира с покрићем.

У § 26. уређен је поступак при изрицању редних казни и дати су остали у погледу ових казни потребни прописи. § 27. пак уређује надлежност судова за цивилне парнице, које проистичу из чека; за регресне парнице, дакле за чековне парнице у строгоме смислу, исти ће поступак бити као и у меничним регресним парницама; за друге парнице на основу чека вреди обичан поступак и општа надлежност.

Прелазна и завршна наређења

§ 28. — За чек вреде прописи §§ 107.—112. меничног закона.

§ 29. — Кад овај Закон ступи на снагу престају важити ниже побројани закони и законски прописи о чеку:

1. Закон од 3. априла 1906. год. Л. Д. З. бр. 84, о чеку;
2. Законски чланак LVIII од 1908. год. заједничкога угарско-хрватскога државног сабора о чеку;
3. § 2. Законскога чланка LXIV заједничкога угарско-хрватскога сабора о утјецају више силе на права која се темеље на чеку.

Прописи других закона, уредаба и наредаба престају важити у колико су противни прописима овога закона.

§ 30. — У колико се који закон, уредба или наредба позива на прописе чековних закона (§ 29.) имају се подразумевати прописи овога закона.

§ 31. — Закон овај ступа у живот од дана кад га Краљ потпише, а обавезну снагу добија по протеку године дана, од дана обнародовања у „Службеним Новинама“.

Препоручујемо нашем Министру Правде да овај Закон обнародује, свима нашим Министрима да се о извршењу његовом старају, властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се поковавају.

ЗБИРКА ЗАКОНА

ПРОТУМАЧЕНИХ СУДСКОМ И АДМИНИСТРАТИВНОМ ПРАКСОМ

Издаје Др. ГОЈКО НИКЕТИЋ

	Динара
Св. 1. — Грађански Законик Краљевине Србије, 1927. год. Стр. 378.	50
Св. 2. — Општи Имовински Законик за Краљевину Црну Гору (Богишићев Имовински Законик), 1927 год. Стр. 312.	40
Св. 3. — Закон о непосредном порезу. Друго издање, 1927 год. Стр. 105.	30
Св. 4. — Законик о поступку судском у грађанским парницама. Треће издање Б. 1927. год. Стр. 289.	50
Св. 5. — Привредни Закони, Књ. I. 1. Закон о уништавању штетних животиња и биљака и о заштићавању корисних животиња. 2. Закон о лову са упуствима за његово извршење. 3. Закон о риболову са правилником за његово извршење. 4. Закон о поморском риболову. 5. Правилник о сузбијању кржаве ваши на јабукама, са упуством за њено познавање и сузбијање. 6. Правилник са упуством о утамањивању скакаваца. Друго издање 1925. Стр. 160.	25
Св. 6. — Привредни Закони, Књ. II. 1. Закон о чувању пољског имања. 2. Закон о општинским кошевима са правилима и упуствима за његово из-	

Динара

- вршење. 3. Закон о накнади штете причињене злонамерном паљевином и намерним противзаконима поништајем ствари. Друго издање 1928. г. Стр. 91. 12
- Св. 7.* — Привредни Закони, Књ. III. 1. Устројство Министарства Пољопривреде и Вода. 2. Правилник о уређењу обласних пољопривредних инспектората. 3. Правилник за пољопривредну статистику за упуство за прикупљање података пољопривредне статистике. 4. Закон о установљењу и уређењу Државне Класне Лутрије за помагање народне привреде са Правилником о давању помоћи и позајмица из чистог прихода Државне Класне Лутрије. 1923. год. Стр. 115 12
- Св. 8.* — Привредни Закони Књ. IV. Закон о унапређењу воћарства. — Правилник за извршење закона о унапређењу воћарства. — Закон о обнављању и унапређењу винограђства и Правилник за извршење истог. Београд, 1927. год. Стр. 80. 12
- Св. 9.* — Привредни Закони, Књига V. — Закон о земљорадничким и занатским задругама, — са Законом о задругама за узајамно помагање. (У штампи).
- Св. 10.* — Привредни Закони, Књига VI. — Закон о унапређењу сточарства са Правилницима за његово извршење. (У штампи).
- Св. 11.* — Правилник за откуп дувана. Бл. 1927. год. Стр. 48. 6
- Св. 12.* — Закон о јавним зборовима и удружењима. Друго издање. 1926. год. Стр. 17. 5
- Св. 13.* — Железничко-полицијски закон. Београд. 1928. год. Стр. 52 10
- Св. 14.* — Радничко законодавство. Књ. I. 1. Закон о инспекцији рада. 2. Закон о заштити радника. 3. Закон о међународним конвенцијама рада. Друго издање. 1927. год. Стр. 103 15

Динара

- Св. 15.* — Закон о организацији финансијске контроле. Друго издање. 1926. год. Стр. 255. 30
- Св. 16.* — Радничко Законодавство. Књига друга. Закон о осигурању радника са свима наредбама о његовом спровођењу; наредбом о установљењу таблице опасности; наредбом о израчунавању главничког покрића потпора и ренти са таблицама и т. д. 1925 год. Стр. 262. 35
- Св. 17.* — Уредба о правима, дужностима и одговорности војно административних лица. 1927. год. Стр. 35. 5
- Св. 18.* — Закон о исплати ратне штете. са Правилником за његово извршење, Уредбом о управи за ликвидацију ратних штета, Упуством општинским судовима за привилан и једнообразан рад по свима пословима око исплате ратне штете Правилником о судовима и накнади штете у пограничним крајевима, и обзном управе за ратну штету о набавкама на рачун репарација. 1923. год. Стр. 137. 15
- Св. 19.* — Закон о задужбинама, са уредбом о управи имовином задужбина и вршењу права надзора над задужбинским управама. Београд, 1928. год. Стр. 10
- Св. 20.* — Закони о водама 1. Закон о водама и њиховој употреби. 2. Закон о регулисању и употреби вода. 1922. год. Стр. 76 10
- Св. 21.* — Рударско законодавство. Уредба о организацији рударске струке Рударски Законик. Правила Братинске Благајне. 1925. год. Стр. 162. 30
- Св. 22.* — Уредба о механама и кафанама, са Додатком Уредби о механама, Уредбом о наплаћивању меанског и њеним тумачењем, ТБр. 60.—69. таксене тарифе Закона о таксама, Правилником за извршење прописа из ТБр. 61. и 63—67. таксене тарифе Закона о таксама. 1925. год. Стр. 89 15

	Динара
<i>Св. 23.</i> — Закон о пороти. 1921. год. Стр. 54	5
<i>Св. 24.</i> — Закон о радњама, са Уредбом о суду добрих људи. Друго издање, 1926. г. Стр. 126	15
<i>Св. 25.</i> — Закон о државном рачуноводству са Правилником за извршење одредаба из одељка „Б. уговори и набавке.“ Треће издање. 1926. год. Стр. 123	15
Izdanje latinicom	20
<i>Св. 26.</i> — Монополски закони. Књига прва I Одредбе о државним монополима из финансијског закона за 1921 и 22. год. II. Уредба о само сталној монополској управи III. Закон о монополу дувана. 1923. год. Стр. 107.	10
<i>Св. 27.</i> — Монополски закони. Књига друга I. Закон о монополу соли. II. Закон о установљењу нових државних монопола на жигице, петролеум, хартију за цигарете и алкохол. III. Кривични поступак за монополске кривице. 1923. год. Стр. 66	10
<i>Св. 28.</i> — Закон о министарској одговорности. 1922. год. Стр. 16	4
<i>Св. 29.</i> — Казнени Законик и Кривични Судски Поступак, — протумачени и објашњени одлукама Опште Седнице и одељења Касационога Суда од 1923. до 1928. године. (У штампи).	
<i>Св. 30.</i> — Правила о поступању у неспорним (ванпарничним) делима, са настављењем општинским властима о прибављању и подношењу извештаја о смрти и пописивању имања таквог лица. 1922 год. Стр. 176	15
<i>Св. 31.</i> — Шумарско законодавство. Уредба о организацији шумарске струке. Закон о шумама. Закон о ограничавању државних шума. Закон за шумску жандармерију. Наредба о полагању испита за административну и техничку државну шу-	

	Динара
марску службу. Правилник за индустрију дрвета. Друго издање. 1925. год. Стр. 155	25
<i>Св. 32.</i> — Закон о избору народних посланика за уставотворну скупштину Краљевине С. Х. С. са упуствима за председнике бирачких одбора. 1920. год. Стр. 134	6
<i>Св. 33.</i> — Војни кривични зборник: Закон о устројству војних судова. Војни казнени законик. Законик о поступку војних судова. Закон о војном дисциплинском суду. Правилник за војне судове, војне државне тужиоце и војне иследнике. Треће издање 1925. год. Стр. 167	30
<i>Св. 34.</i> — Закон о конкордату између Србије и Св. Столице у Риму 1921 год. Стр. 15.	4
<i>Св. 35.</i> — Рапалски уговор, између Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Краљевине Италије. 1921. год. Стр. 16	4
<i>Св. 36.</i> — Жандармериски зборник. Књ. I. Закон о Жандармерији. — Закон о жандармериском фонду. — Привремена правила за вршење жандармериске службе I, II и III део Б. 1928 год. Стр. 251	30
<i>Св. 37.</i> — Жандармеријски зборник, књига II. Београд., 1928. год., Стр. 158.	20
<i>Св. 38.</i> — Трговачки законик и Стецишни поступак Краљевине Србије, протумачени одлукама опште седнице и одељења Касационог Суда. Са додатком: Закона о устројству трговачког суда; Закона о принудној нагодби (равнању) ван стечаја; Закона о акционарским друштвима; Закона о повластицама новчаним заводима; Закона о проширењу повластица новчаним заводима; Закона о поштанско-штедном, чековном и вирманском промету; правилника о саставу, пословању и кругу рада надзорнога већа поштанске штедионице; Закона о сигуравајућим друштвима; Закона о предузимању	

	Динара
портфеља осигурања живота од страних осигуравајућих друштава и Закона о сеоским дућанима 1923. год. Стр. 452	40
исто у тврдом повезу	50
Св. 39. — Уредба о сузбијању скупове животних намирница и несавесне спекулације Б. 1921 год. Стр. 16	3
Св. 40. — Закон о заштити јавне безбедности и поретка у држави. Четврто издање. 1927. год. Стр. 24	5
Св. 41. Закон о државном савету и управним судовима. са уредбом о пословном реду. Треће издање. 1927. год. Стр. 44	5
Isto latinicom	
Св. 42. — Закон о жандармерији Б, 1928 г. Стр. 42	6
Св. 43. — Закон о добровољцима са Правилником за његово извршење. (У штампи).	
Св. 44. — Закон о јавним сувоземним путевима, са правилником о употребу народне снаге за оправку јавних путева. 1924. год. Стр. 44	5
Св. 45. — Закон о држању и ношењу оружја. Београд, 1928. год Стр. 66.	10
Св. 46. — Закон о Државној Хипотекарној Банци са Правилницима о давању зајмова. (У штампи).	
Св. 47. — Регистар-индекс службених новина за 1919—1922. год. 1924. год. Стр. 288.	2
Св. 48. — Закони о додацима на скупоћу: 1. Закон о додацима на скупоћу државних службеника грађанскога и војнога реда, пензионера и пензионерки. 2. Закон о додацима на скупоћу активних службеника, пензионера и пензионерки државних и саобраћајних установа. 3. Уредба о додацима на скупоћу радничком особљу државних сао-	

	Динара
браћајних установа. 1922. год. Стр. 75.	10
Св. 49. — Закон о izboru narodnih poslanika za narodnu skupštinu, sa Zakonom о бирачким списковима и упутствима за предлагаче кандидатских листа и председнике бирачких одбора. Треће издање. 1927. год. Стр. 129	15
Св. 50. — Закон о уређењу санитетске струке и о чувању народног здравља. (У штампи).	
Св. 51. Закон о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда. Пето издање. 1928. год. Стр. 198	40
Izdanje latinicom.	25
Св. 52. — Регистар-индекс службених новина за годину 1923. (Закони, уредбе, наредбе, правилници, расписи, решења и т. д. пропраћени напоменама о изменама, допупама и укидању). Саставио Боривоје Ј. Франтловић секретар управног суда. 1924. год. Стр. 127	15
Св. 53. — Уредба о војној дисциплини. Друго издање. 1926. год. Стр. 48	6
Izdanje latinicom	6
Св. 54. — Закона о устројству војске и морнарице, од 9. августа 1923. год.. Друго издање. 1927. год. Стр. 231	20
Izdanje latinicom	25
Св. 55. — Закон о таксама са таксеним правилником и таксеним и пристојбинским правилником. Треће издање. 1927. год. Стр. 450	70
у тврдом повезу	90
Св. 56. — Решење министарског савета од 17. априла 1924. ДРБр. 42.300, са изменама и допупама од 17. маја 1924. ДРБр. 53.500 о додацима на скупоћу. 1924. год. Стр. 23.	5
Св. 57. — Аграрни зборник. 1924. Стр. 298.	40
Св. 58. — Ново санитетско законодавство.	

	Динара
Књига прва. 1924. Стр. 437.	100
Св. 59. — Саобраћајно законодавство Књ. I. Закон о држ. саобраћ. особљу — са Уредбом о разврстању службеника држав. саобраћајних установа. 1927. год.	20
Св. 60. — Устав Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца од 28. јула, 1921. год. Пето издање. 1927. год. Стр. 59.	6
Izdanje latinicom	6
Св. 61. Уговор о миру с Аустријом (Сен Жерменски уговор). 1927. год. Стр. 348.	40
Св. 62. — Регистар-индекс службених новина за 1924. год., (закони, уредбе, наредбе, правилници, расписи, решења и т. д. пропраћене напоменама о изменама, допунама и укидању), саставио Боривоје Ј. Франтловић, секретар управног суда.	25
Св. 63. — Регистар-индекс службених новина за 1925. год., (закони, уредбе, наредбе, правилници, расписи, решења и т. д. пропраћени напоменама о изменама, допунама и укидању), саставио Боривоје Ј. Франтловић, секретар упр. суда. 1926. г. Стр. 152.	25
Св. 64. — Уговор о миру са Угарском. (Тријанонски уговор), 1927. год. Стр. 263	40
Св. 65. — Закон о становима протумачен и објашњен правилником за његово извршење. Четврто издање 1927. год. Стр. 48.	6
Св. 66. — Закон о пољопривредном кредиту од 12. јуна 1925. год. 1925. год. Стр. 25.	5
Св. 67. — Правилник о гостионицама, кафанама и осталим радњама са алкохолним пићем, са правилником за извршење прописа из ТБр. 62 таксене тарифе закона о таксама. 1926. г. Стр. 61.	6
Св. 68. — Закон о штампи од 6. августа 1925. год. Друго издање. 1926. г. Стр. 55.	10

	Динара
Izdanje latinicom	10
Св. 69. — Opšta carinska tarifa izvozna i izvozna sa uputima i objašnjenjima za njihovu primenu 1926. god. Str. 309.	100
Св. 70. — Закон о државној трошарини, са правилником за његово извршење. 1926. г. Стр. 199.	30
Св. 71. — Одредбе о државној трошарини на пиво. Измене и допуне од 18. децембра 1925. год., Бр. 86.501. члана 107. Правилника за извршење одредаба о државној трошарини, из Закона о трошарини, таксама и пристојбама и допунама у законима и одредбама о државној трошарини. 1926. год. Стр. 142.	25
Св. 72. — Правилници о полагању државних стручних испита. Књига прва: Министарство Просвете, Мин. за Аграрну Реформу, Мин. Финансија, Мин. Тргов. и Индустије, Минист. Социјалне Политике, Мин. Пољопривреде и Вода, Мин. Шума и Руда и Мин. Унутрашњих Дела. 1926. год. Стр. 150.	20
Св. 73. — Ново санитетско законодавство. Књига друга. 1926. год. Стр. 223.	40
Св. 74. — Правилници о полагању држав. стручних испита. Део други: За поштанско-телеграфске и телефонске чиновнике и званичне. — За ветеринаре. — За чиновнике Управе за заштиту индустријске својине. — За учитеље у женским занатским (стручним) школама. — За учитеље у мушким занатским, стручним занатским, општим занатским и занатско-трговачким школама. — За учитеље меркантилне струке на дворазредних држ. трговачким школама. — За контролу мера и драгоцених метала. — За архивску струку у судовима Србије и Црне Горе. — За статистичаре Министарства Пољопривреде и Вода. — За чинов-	

Динара

ника Минист. Просвете. — За шумарско-техн. и админ. службу 2. катег. — За шум. тех. и админ. службу 3. катег. — За шум. админ. канцелариску службу 3. катег. — За чиновнике Мин. Вера. 1926. год. Стр. 175.	20
Св. 75. — Инвалидски закон са правилником за његово извршење. 1926. год. Стр. 95.	15
Св. 76. — Уговор о миру са Бугарском (Нејски уговор). 1927. год. Стр. 198.	30
Св. 77. — Црквено законодавство српске православне цркве Књ. прва. 1926. год. Стр. 171.	20
Св. 78. — Саобраћајно законодавство. Књ. друга. Уредба о организацији Министарства Саобраћаја и саобраћајне службе у краљевини Срба, Хрвата и Словенаца. 1917. год. Стр. 185.	20
Св. 79. — Сабраћајно законодавство. Књига трећа. Правилник о полицији која важи за пловидбу на Дунаву од Улма до Браиле, као и на интернационализованој дунавској мрежи.	20
Св. 80. — Поштанско-телеграфско-телефонски зборник. Књ. прва. 1927. год. Стр. 279.	40
Св. 81. — Уредба о учитељским дисциплинским судовима Б. 1927 год. Стр. 31.	6
Св. 82. — Законодавство о централном државном уређењу књ. I. Устројство централне државне управе и Министарства Вера, Унутрашњих Послова, Пољопривреде и Вода, Народног Здравља, Пошта и Телеграфа, Аграрне Реформе, Иностранних Дела и Трговине и Индустије Б. 1928 г. Стр. 181.	25
Св. 83. — Закон о трговинском уговору између Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Републике Аустрије. 1927. год. Стр. 143.	25
Св. 84. — Регистар — индекс Службених Новина за 1927. год., саставио Бор. Ј. Франтовић	

Динара

1927. год. Стр. 160.	25
Св. 85. — Регистар — индекс Службених Новина за 1927. год., саставио Бор. Ј. Франтовић, 1928. Стр.	25
Св. 86. — Закон о бившим кметским селиштима и стеченим беглудима са Правилником за његово извршење. 1928. год. Стр. 51.	10
Св. 87. — Закон о валоризирању динарских вредности инвестиција код друштава обавезних на јавно полагање рачуна са правилником аа његово извршење. 1927. год. Стр. 16.	5
Св. 88. — Ново синитетско законодавство Књига трећа. 1927. год. Стр. 194.	30
Св. 89. — Изборни Зборник за обласне и српске изборе	20
Св. 90. — Уредба о izboru opštinskih odbora за seoske upravne opštine u Hrvatskoj i Sloveniji sa Sretnom. 1927. год. Стр. 69.	15
Св. 91. — Правилник о општинским и градским изборима у Банату, Бачкој и Барањи. 1927. год. Стр. 87.	15
Св. 92. — Уредба о избору општинских вијећа у Босни и Херцеговини са Законом о бирачким списковима и свима формуларима записника и протокола и упуствима за подношење кандидатских листа и рад општинских (градских) поглаварстава и бирачких сабора око избора. 1928. год. Стр. 68.	10
Св. 93. — Радничко Законодавство. Књига трећа. — Уредба о организацији посредовања рада са Наредбом о њеном спровођењу, — Правилник о повластици у војњи незапослених радника, — Правилник о упослењу страних радника, — и наредба о приватно професионалним берзама рада. 1928. год. Стр. 120.	15

Динара

Св. 94. — Закон о заштити индустријске својине, са Правилником за његово извршење 1928. год. Стр. 168.	30
Св. 95. — Финансијски Закон за 1927.—28. годину. 1927. год. Стр. 232.	30
Св. 96. — Закон о Народној Банци са Правилницима. (У штампи).	
Св. 97. — Закон о непосредним порезима од 8—II—1928 год. Стр. 114	20
Св. 98. — Ново санитарско законодавство књ. IV, 1928 год. Стр. 330	50
Св. 99. — Одредбе Закона о непосредним порезима порезима о порезу на приход од несамо-сталног рада и занимања (службенички порез) са Правилником на њихово извршење, Београд 1928. Стр. 65.	10
Св. 100. — Финансијски Закон за 1928.—29. годину. 1928. год. Стр. 220	30
Св. 101. — Уредба о отварању и затварању трговачких и занатских радња. 1928. год. Стр. 48.	6
Св. 102. — Уредба о калдрми. 1928. Стр. 48.	6
Св. 103. — Закон о ваздушној пловидби, са Законом о међународној конвенцији којом се регулише пловидба ваздухом. 1928. год. Стр. 148. .	20
Св. 104. — Закон о писмоносним голубовима 1928. год. Стр. 32.	6
Св. 105. — Закон о Нептунским конвенцијама. (У штампи).	
Св. 106. — Ветеринарски Зборник. Књига Прва 1928. год. Стр. 192.	30
Св. 107. — Закон о уређењу редовних судова са законом о судијама редовних судова. 1928. год. Стр. 111.	15
Св. 108. — Мејели и аккрами шерије. (У штампи).	

Динара

Св. 109 — Закон о држављанству Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца 1928. год. Стр. 39.	6
Св. 110. — Менични Закон Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. (У штампи).	
Св. 111. — Чековни Закон Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. (У штампи).	
Св. 112. — Уредбе о конвенцијама са Краљевином Мађарском о депоима, о пупиларним масма, о приватном осигурању и о подели добара административних јединица пресечених границама. (У штампи).	
Св. 113. — Закон о беглучким земљама у Босни и Херцеговини. (У штампи).	
Св. 114 — Закон о државном тужиоштву за Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца. (У штампи).	
Св. 115 — Закон о адвокатима за Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца. (У штампи).	

